

N:o 19.

Ank. till Riksd. kansli den 6 maj 1891, kl. 11 f. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag om införande af progressiv arfskatt.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, n:o 26, anför herr *Richard Gustafsson*, med hvilken fem andra af kammarens ledamöter sig förenat, att då han vore öfvertygad att våra nuvarande skatteförhållanden innebure stora orättvisor mot dem, som minst förmådde att bära bördorna, ville han i något förändrad form förnya sin vid 1886 års riksdag väckta motion om progressiv arfskatt, hvilken skatteform motionären ansåge vara en af dem, som främst borde ifrågakomma, då det gälde att utbyta nu bestående orättvisa skatter mot mera rättvisa.

Skattekomitén hade i sitt utlåtande af 1882 förklarat, att bland skatteformer, som utgjort föremål för komiténs öfverläggningar, det knappast varit någon, om hvars lämplighet meningarna varit så odelade som om arfskatten. Men komiténs förslag till förhöjande af arfskatten toge, enligt motionärens mening, allt för stor hänsyn till skyldskapen i några fall, och i detta förslag vore procentsatserna progressiva endast (närmast?) med hänsyn till de ärfvandes närmare eller fjernare släktskap med den, som ärfdes, och med allt för ringa afseende på det ärfda kapitalets stor-

lek, hvilket senare dock borde vara hufvudsaken, om man ville rättvist beskatta öfverflödskapitalet och för staten vinna en inkomstkälla, som i nämnvärd mån kunde bidraga till möjligheten att affyfta eller lätta några af de indirekta skatter, som svårast tyngde de obemedlade.

Åt den efterlevande maken borde dock, enligt motionärens åsigt, gifvas en förmånligare ställning än åt andra, ty en genom arbete förvärfvad och väl förvaltd förmögenhet borde anses såsom resultat af båda makarnas gemensamma sträfvanden, hvarför de ock borde vid arfskifte hvar för sin giftorätt ega att utan för stora afkortningar njuta af sitt arbetes frukt.

Vidare syntes rättvisan fordra, att arfskatten uttoges af arfslotten och icke af det samfälda arvet, ty bestämdes ett skattefritt minimum för arfslotten, vunnes det afsedda ändamålet att icke beskatta det mindre kapitalet.

Sedan motionären härefter från skattekomiténs betänkande anförde några siffror till belysande af arfskattens betydelse i andra länder, hemställer motionären på grund af det anförda,

att Riksdagen ville genom skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t måtte låta utarbета och för en kommande Riksdag framlägga förslag till arfslag så affattad, att ett minimum af arfslotten blir skattefritt, men att bevillningen å belopp öfver minimum må progressivt stiga med arfsbeloppet.

1886 års bevillningsutskott, som till behandling förehade herr Gustafssons förenämnda, vid samma års riksdag väckta motion om införande af progressiv arfskatt, afstyrkte motionen hufvudsakligen på det skäl, att en förhöjning i den på arf redan utgående stämpelafgift med afseende å statsverkets dåvarande tillstånd ej vore af nöden.

Detta skäl anser utskottet ega tillämplighet jemväl i afseende på den nu föreslagna åtgärden. Skatteregleringskomiténs af motionären åberopade förslag, som innehöll att en arfskatt måtte, efter utländskt mönster, hos oss införas att, under form af stämpel å bouppteckning, då den för registrering till domstol inlemnades, utgå efter arffallet hos behållningens storlek och dels efter närmaste arfvinges närmare eller fjernare skyldskap med arflåtare, var föranledt hufvudsakligen af komiténs sträfvan att söka bereda utvägar till fyllande af de nya behof för staten, som skulle uppkomma i följd af dels den af komiténs föreslagna reformen i vårt skattesystem, dels ock den då ifrågasatta utsträckningen af vårt för-

svarsväsen. Något behof för staten att skaffa sig ökade inkomster torde för närvarande ej vara för handen, och då en utsträckning af arfsbeskattningen utan motsvarande behof endast för att åt denna skatteform bereda en mera betydande plats i vårt skattesystem icke synes utskottet med fog kunna förordas, får utskottet alltså hemställa,

att herr Gustafssons motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 maj 1891.

På utskottets vägnar:

CARL HERSLOW.
